

# FISKEREGLER

Varför finns de? Vad gör de för nytta? Hur fungerar de?

# Fiskeregler – bra för fisken!

I takt med att kunskapen om fisken och engagemanget för livet under vattenytan ökar kan vi förvänta oss fler och nya typer av fiskeregler. Det har visat sig att fiskeregler är en viktig form av fiskevård för att förbättra och skydda fiskbestånd. Genom att följa de regler som gäller kan du bidra till fiskevården. Lika viktigt är också att vi fiskar med sunt förnuft och med respekt för miljön och fiskbestånden. I den här foldern får du hjälp att förstå olika typer av fiskeregler och hur du tar reda på vilka regler som gäller i dina fiskevatten!

**Stefan Nyström,**  
**Generalsekreterare Sportfiskarna**

**Axel Wenblad,**  
**Generaldirektör Fiskeriverket**



© Sverige Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Sportfiskarna är intresseorganisationen för dig som sportfiskar. Mellan en och två miljoner svenskar fiskar varje år! | [www.sportfiskarna.se](http://www.sportfiskarna.se)

Denna folder har producerats i samarbete med Fiskeriverket. | [www.fiskeriverket.se](http://www.fiskeriverket.se)

Text: Nicka Hellenberg Foto: Nicka Hellenberg, Erik Degerman, Knuts Conny, Jens Andersson, Biopix

# Var får man fiska?


**Allemansrätten gör att du kan vistas nästan överallt i naturen, bara du inte stör eller förstör. Fiske ingår däremot inte i allemansrätten.**

Det fria handredskapsfisket infördes 1985. Det betyder att alla, även utländska medborgare, har rätt att fritt fiska med handredskap längs Sveriges kust och i Vätern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren och Storsjön i Jämtland. Här får du meta, spinnfiska, pilka, pimpla och fiska med en lina som har max tio krokar. I det fria handredskapsfisket ingår inte trolling (dragrodd) – men du får bedriva trolling på allmänt vatten längs hela kusten och även nära land på t.ex. syd- och västkusten. Även om fisket är fritt finns regler man måste

följa, ta reda på vad som gäller via Länsstyrelsen i ditt län ([www.lst.se](http://www.lst.se)).

I alla andra vatten måste du köpa fiskekort, där det finns, eller fråga fiskerättsägaren om lov. Den som äger marken närmast sjön vet ofta hur du skaffar dig rätt att fiska. Du kan också leta information på [www.svenskafiskevatten.se](http://www.svenskafiskevatten.se).

I naturreservat, fågelskyddsområden och andra slags fredningsområden kan fiske vara förbjudet. Givetvis gäller alltid regeln att man ska visa hänsyn mot djur, människor och natur. Skräpa inte ner, förstör inte, gå inte över någons tomt och uppträd på ett hyfsat sätt i alla fiskesituationer.



**Fiske ingår inte i allemansrätten. Ta reda på vilka fiskeregler som gäller innan du börjar fiska.**

# Olika typer av fiskeregler

Olika fiskeregler syftar till lite olika saker, men de har ett gemensamt mål: De ska bidra till att våra bestånd av fisk skyddas och stärks. Genom att följa reglerna hjälps vi alla åt att bevara och förvalta fisket idag och i framtiden. Enkelt uttryckt: det vi gör idag hjälper oss i morgon.



## Ta reda på vad som gäller

Olika vatten och olika områden har olika regler. Kontrollera på Länsstyrelsens hemsida vad som gäller om du tänker fiska på kusten eller i de stora sjöarna där fisket är fritt.

I kortfiskevatten finns kanske speciella regler som du får reda på när du köper fiskekort.

Givetvis är du skyldig att ta reda på vilka regler som gäller.

Ofta används flera typer av regler tillsammans för att värda vattnet och värna om fisken.

## Fredade arter

Vissa fiskarter är så sällsynta, eller hotade att de fredas helt, eller delvis.

Exempel på fiskar som normalt inte får fångas är havsnejonöga, majfisk, staksill, vårsiklöja, storskallesik, groplöja, skärkniv, ål och mal.

## Fredningstider

Fredningstider är en vanlig regel som förhindrar fiske efter lekande fisk. Genom att låta fisken leka ostört ger man arten möjlighet att säkra framtidens bestånd. Öringar och laxar skyddas ofta under känsliga delar av året då de lekvandrar för att föröka sig.

Längs delar av svenska kusten har man ett fångstförbud efter gädda och abborre under våren. Gös, röding, sik, asp och olika plattfiskar är exempel på andra arter som skyddas under vissa perioder.

**Ålen får bara fiskas  
i ett fåtal vatten.**



# Storleken **har betydelse!**

## **Minimimått**

Minimimått används världen över för att man inte ska ta upp fiskar som fortfarande är så små att de antagligen inte hunnit leka ännu. När man höjde minimimåttet från 40 till 45 cm på gös i Hjälmarens ökade fångsterna med 172 procent på några år. Yrkesfiskets inkomster har ökat markant och gösfisket i Hjälmarens har, som det första sötvattensfisket i världen, blivit miljöcertifierat (Marine Stewardship Council). Sportfisket har också förbättrats ordentligt – alla är vinnare!


## **Maximimått**

Det har visat sig att stora exemplar hos olika fiskarter är väldigt viktiga för bestånden – och för balansen i det ekologiska system där de lever. Stora rovfiskar som gäddor eller abborrar hjälper till att hålla nere antalet småfiskar. Dessutom är de stora honornas

rom mer livsduglig. Man kan också tänka sig att de exemplar som blivit riktigt stora har blivit det på grund av bra gener och ett smart beteende, som kan vara värdefullt för arten att sprida vidare. Vi sportfiskare är ju också ofta ute efter de stora exemplaren. Att låta dem simma vidare ger våra fiskande medmänniskor chansen att fånga sin drömfisk.

Lödde å är ett exempel på vatten där man värnar om sina stora fiskar via maximimått. Ån är känd för sina magnifikt stora gäddor. Sedan en tid tillbaka måste alla gäddor över 100 centimeter ovillkorligen släppas tillbaka.

Man kan också kombinera minimi- och maximimått, dvs bara fiskar i ett visst storleksintervall mellan exempelvis (tex 40 och 75 cm) får behållas. Det kallas också fönsteruttag.



**Fisken ska mätas från nospetsen till yttersta stjärtpetsen. För att få ett korrekt mått bör fisken ligga ner när den mäts.**

48 cm?

# Olika vatten - olika regler!

## Områden med förbud eller restriktioner

Det finns områden där allt fiske är förbjudet, så kallade fiskefria områden eller fredningsområden. Det finns också områden som bara är skyddade en viss del av året, för att skydda lekande eller lekvandrande fiskar. Vissa vatten läggs i träda – det vill säga att de får vila från allt fiske under en begränsad tid. Ett minskat fisketryck ger ofta positiva effekter på bestånden av fisk. Det visar sig att det kan innebära både att antalet storvuxna exemplar blir vanligare, liksom att det totala antalet fiskar och antalet arter ökar.

## Selektiva redskap

Den här regeln gäller inte sportfiske i lika hög grad som yrkesfiske eller fritidsfiske med mängdfångande redskap. Exempelvis har nätförbud i vissa områden gjort fisket och fiskbestånden avsevärt mycket bättre. Det finns fiskevatten där vissa metoder eller beten inte är tillåtna även för sportfiskare. Innan du fiskar bör du förstås kontrollera om det finns redskap, metoder eller beten som inte är tillåtna. Trollning och angelfiske är exempel på fiskemetoder som inte alltid är tillåtna.

## Enskilt och allmänt vatten

Om ett område är allmänt eller enskilt vatten avgör hur man får fiska. Allmänt vatten finns i Vätern, Vättern, Hjälmaran och Storsjön i Jämtland samt vid kusterna. I övriga inlandsvatten är allt vatten enskilt. Längs kusten och de i stora sjöarna sträcker sig det enskilda vattnet 300 m från fastlandet eller från ö som är minst 100 m lång. I t.ex. skärgårdsområden där det är långgrund eller många öar och sund sträcker sig normalt det enskilda vattnet längre ut. På enskilt vatten i de stora sjöarna och på kusten gäller fria handredskapsfisket. Fiske med spö är även fritt på allmänt vatten.

## Fiskevårdsområden (FVO)

Om det finns flera fiskerättsinnehavare vid ett vatten kan de gå ihop och skapa ett fiskevårdsområde. Fiskevårdsområdets förening sköter fiskevården i området, bestämmer regler för fisket och säljer eventuella fiskekort. Ofta arrenderar fiskeklubbar fisket i sjöar och vattendrag och säljer fiskekort.



### Fångstbegränsning

En fångstbegränsning innebär att du inte får ta upp mer än ett visst antal fiskar. Den här regeln används till exempel i Väner och Vättern, liksom vid laxfiske i Norrlandsälvarna. I många vatten där man fiskar öring, harr, eller röding finns också kvoter för hur många fiskar du får behålla.

Tanken är att man inte ska ta upp mer fisk än vattnet klarar av att producera. I put-and-take-vatten, där man sätter ut fisk för att fånga den är det naturligtvis också vanligt med en fångstbegränsning.

## I många fjällvatten där fisken växer sakta finns fångstbegränsningar.

### Catch & release

Catch & release (C&R) betyder att man sätter tillbaka fisken som man fångar.

C&R används allt oftare, helt frivilligt av många sportfiskare för att värna fiskbestånden och få ett bra och uthålligt fiske. Även om inte C&R regleras av lagen så blir det ändå följden av att man har till exempel minimiått, maxiått, eller fångstbegränsning som innebär att man ibland måste släppa tillbaks fisk.

För att C&R ska fungera måste man vara försiktig med fisken och sköta avkrokning och behandling snabbt och smidigt. Det bästa är att aldrig ta upp fisken ur vattnet.



**Håll fisken på "rätt köl" så att den får återhämta sig en stund innan du släpper den. Du känner när fisken är stark nog att simma iväg.**

# Liten lathund

- Det är fritt handredskapsfiske längs våra kuster samt i Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren samt Storsjön i Jämtland men det finns regler att följa. Trolling och dragrodd ingår inte i det fria handredskapsfisket men är tillåtet på vissa områden.
- I sjöar och i strömmande vatten (förutom de som nämns ovan) måste du ha fiskekort eller tillstånd för att få fiska.
- Ta alltid reda på fredningstider, förbudsområden, tillåtna metoder och andra regler som gäller där du ska fiska.
- Kontrollera med länsstyrelsen och de lokala sportfiskeorganisationerna om vilka regler som gäller i det län där du ska fiska.
- Visa hänsyn mot djur, människor och natur. Skräpa aldrig ner och uppträd som du vill att andra ska uppträda i din närhet.

---

## Läs mer

Vill du läsa mer, eller få mer ingående information om fiskeregler, fiskevård och allt som rör våra fiskevatten finns det mängder av läsning.

Sportfiskarna - [www.sportfiskarna.se](http://www.sportfiskarna.se)

Fiskeriverket - [www.fiskeriverket.se](http://www.fiskeriverket.se)

Länsstyrelserna - [www.lst.se](http://www.lst.se)

Naturvårdsverket - [www.naturvardsverket.se](http://www.naturvardsverket.se)

Förteckning över fiskevatten i hela Sverige. Du kan dessutom köpa fiskekort till många av dem via

Internet - [www.svenskafiskevatten.se](http://www.svenskafiskevatten.se)



SportFiskarna

